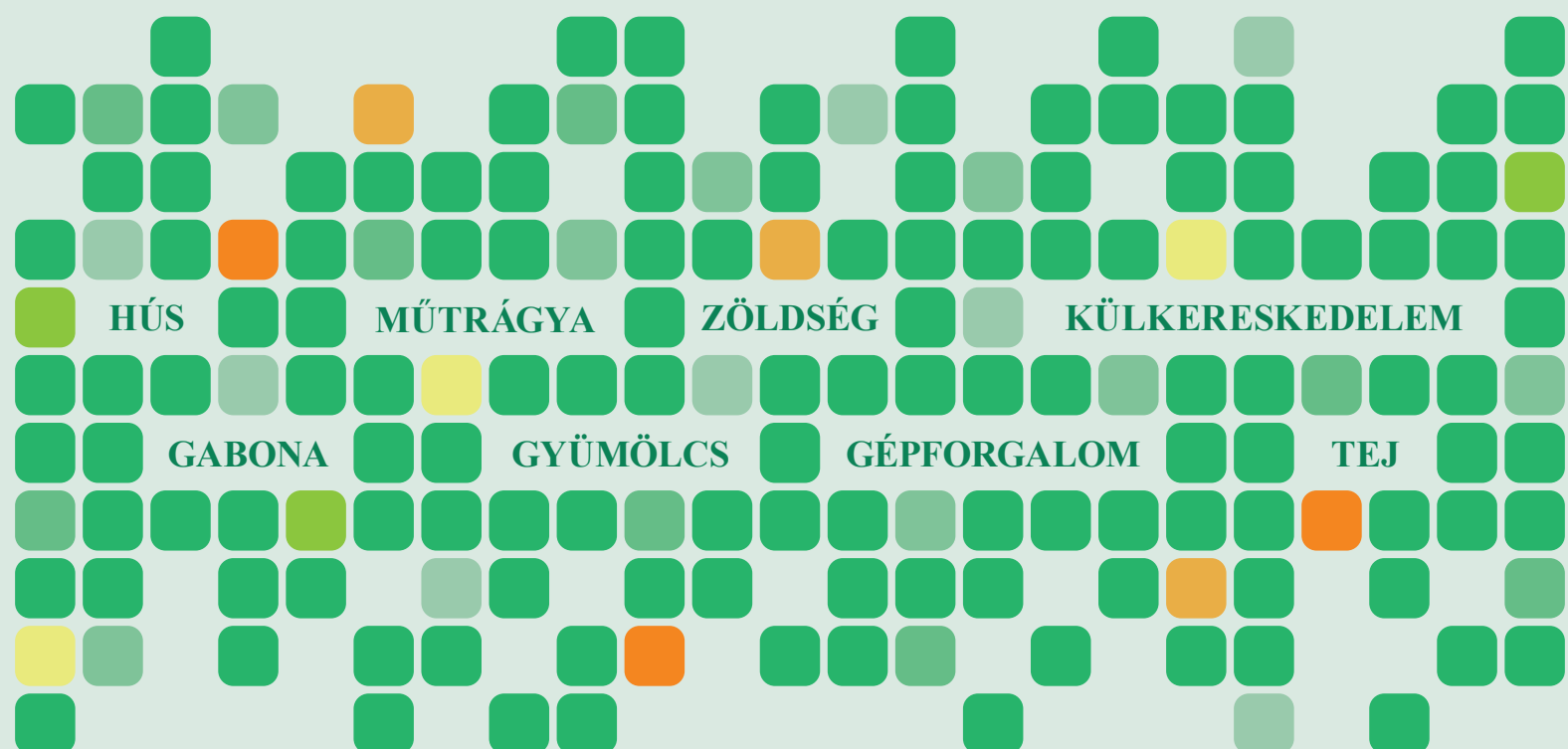

2017. MÁRCIUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2017. március

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 217-1011
Fax: (+36 1) 217-4469
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Műtrágya.....	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A **búza** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 155-160 dollár (USD)/tonna tartományban hullámzott a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2017. március első harmadában. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) ezzel párhuzamosan 170 euró/tonna körül ingadozott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza márciusi jegyzése 41 ezer forint/tonna szinten került kivezetésre 2017. február 28-án. A termény májusi tőzsdei elszámolóára 46-47 ezer forint/tonna szinten stagnált március 1-9. között. A takarmánybúzára továbbra sem érkezett vételi vagy eladási ajánlat, a kereskedése 2016. december 1. óta szünetel. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon az egy hónappal korábbihoz képest 2 százalékkal nőtt az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára: 44,1 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát 2017 februárjában. Ez az egy évvel korábbinál közel 7 százalékkal alacsonyabb árszint. A takarmánybúza februári termelői ára csaknem 4 százalékkal haladta meg a januárét: a 43,5 ezer forint/tonna ár 7 százalékkal múlta alul a 2016. februárét.

A **takarmányárpa** termelői ára 2 százalékkal mérséklődött 2017. január-február között. A 38 ezer forint/tonna ár 17 százalékkal volt alacsonyabb a 2016. februárinál. A BÉT-en 2016. december 1. óta szünetel a termény jegyzése.

A **kukorica** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 140 dollár/tonna közelébe ereszkedett a chicagói árutőzsdén 2017. március első harmadában. A párizsi árutőzsdén ellenben 175 euró/tonna körüli szintre emelkedett a termény legközelebbi határidőre vonatkozó jegyzése ugyanekkor. A BÉT-en a takarmánykukorica 2017. májusi szállítási határidőre szóló jegyzése mér-

sékelt, 44 ezer forint/tonnáig erősödött 2017. március 9-ig. A takarmánygabona magyarországi termelői ára a januárinál 3 százalékkal volt magasabb 2017 februárjában: átlagosan 41 ezer forint/tonnért értékesítették a gazdák, az egy évvel korábbinál 7 százalékkal alacsonyabb áron.

A déli félteke ígéretes terméskilátásai és az USA **szójatermő** területének várható növekedése miatt a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 360 dollár/tonna alá süllyedt a chicagói árutőzsdén 2017. március 9-ig.

A **repce** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 410-420 euró/tonna tartományban ingadozott a párizsi árutőzsdén március első dekádjában. Magyarországon a BÉT árupiaci szekciójában nem változott a termény jegyzése, tonnánként 109 ezer forint volt a 2017. augusztusi, 110 ezer forint a 2017. szeptemberi lejáratra vonatkozóan. A fizikai piacon az egy hónappal korábbinál 1 százalékkal olcsóbban, ellenben az egy évvel korábbinál 6 százalékkal drágábban értékesítették a termelők a repcemagot 2017 februárjában az AKI PÁIR adatai szerint az olajmag átlagos termelői ára 122,5 ezer forint/tonna volt.

A BÉT árupiaci szekciójában 107-108 ezer forint/tonna szinten került kivezetésre a napraforgómag márciusi jegyzése 2017. február 28-án. A májusi szállítmányok 110 ezer forint/tonnáért voltak elérhetőek március első harmadában. A fizikai piacon 1 százalékkal 105,8 ezer forint/tonnára ereszkedett a termény termelői ára 2017 februárjában a 2017. januárhoz viszonyítva. Ez az árszint 11 százalékkal múlta alul az előző év azonos időszakának átlagárát.

A részletekért kattintson **IDE**.

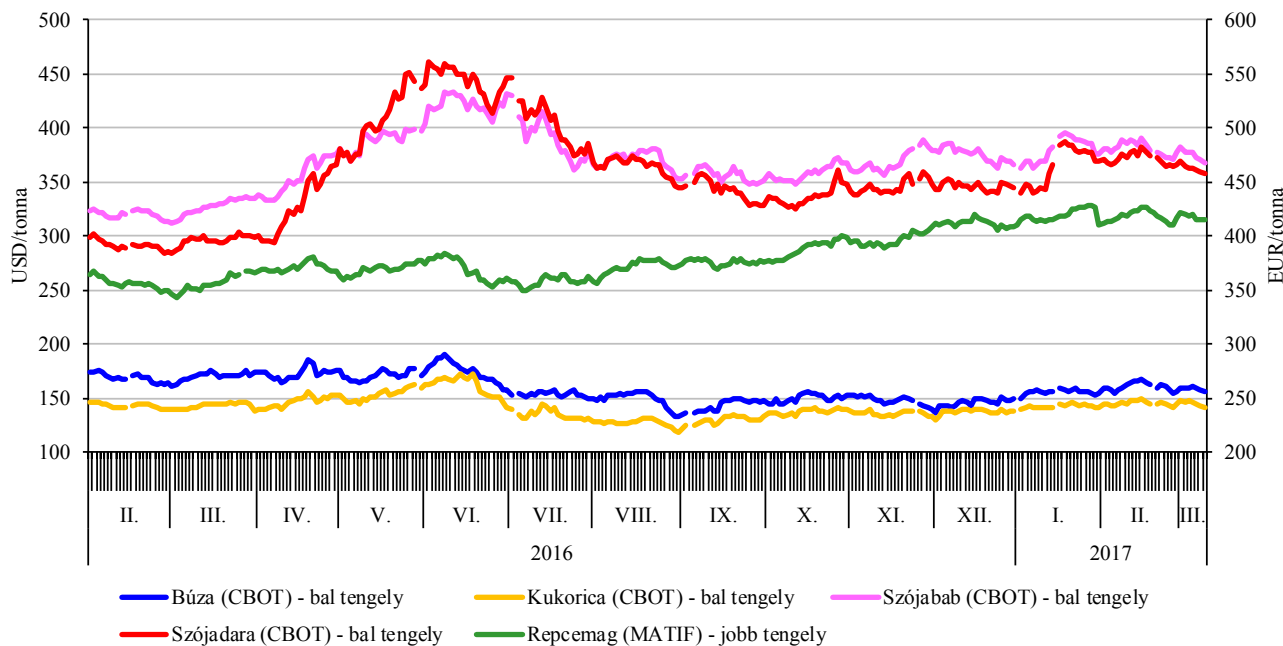
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2016. február	2017. január	2017. február	HUF/tonna	
				2017. február/ 2016. február (százalék)	2017. február/ 2017. január (százalék)
Étkezési búza	47 194	43 061	44 051	93,3	102,3
Takarmánybúza	46 679	41 971	43 484	93,2	103,6
Takarmánykukorica	44 184	39 908	40 951	92,7	102,6
Napraforgómag	118 398	106 535	105 838	89,4	99,4
Repce	115 832	124 040	122 511	105,8	98,8

Forrás: AKI PÁIR

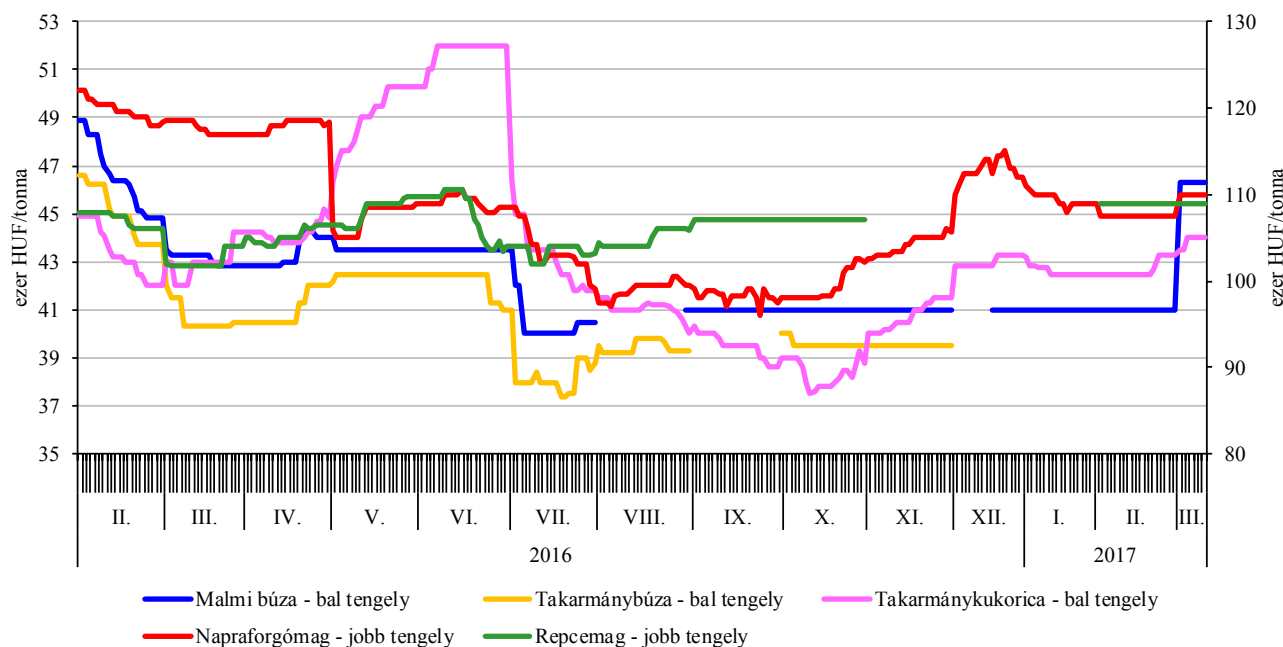
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)

Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,52 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2017 februárjában, ami 19 százalékos emelkedést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés márciusi határidőre szóló jegyzése csökkent, míg az áprilisi és a májusi stagnált 2017 10. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,54 euró/kilogramm hasított súly volt 2017 10. hetében, a *West Fleisch* 1,52, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,35 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 24 százalékkal növelték áraikat 2017 10. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban 2 százalékkal magasabb áron vásárolták fel a sertéseket 2017 11. hetében, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 23 százalékkal több sertéshúst (4,1 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016-ban, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (33 ezer tonna) 1 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele és élősértés-behozatala egyaránt 3 százalékkal mérséklődött 2016-ban az előző évihez képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 4 százalékkal csökkent, míg a sertéshúsimport 16 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 480 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2017 februárjában, 20 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 182,03 euró/100 kilogramm volt 2017 februárjában, ez 2,5 százalékos emelkedést jelent az előző év azonos időszakához képest.

Az Európai Unió baromfi-húsexportja 8,5 százalékkal 1,6 millió tonnára nőtt 2016-ban az előző évihez

képest. A közösség baromfi-húsimportja 2,8 százalékkal 899 ezer tonnára bővült ugyanekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja 4,8 százalékkal, baromfi-húsexportja 8,9 százalékkal nőtt 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 244 forint/kilogramm volt 2017 februárjában, ami 2,8 százalékos csökkenést jelentett az előző év azonos hónapjának átlagárhoz képest.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 122,38 euró/100 kilogramm volt 2017 februárjában, 1,7 százalékkal emelkedett egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 25,8 forint/darab volt 2017 februárjában, 20 százalékkal nőtt a 2016 februári átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,77 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2017 februárjában, nem változott számottevően az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 1 százalékkal nőtt, míg az üsző „R3” ára csaknem 1 százalékkal mérséklődött a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 14 százalékkal emelkedett, ugyanakkor élőmarha-importja 8 százalékkal csökkent 2016-ban a 2015. évihez képest. A marhahúskivitel mennyisége 9 százalékkal, értéke pedig 4 százalékkal nőtt. A marhahús-import volumene 6 százalékkal emelkedett a megfigyelt időszakban.

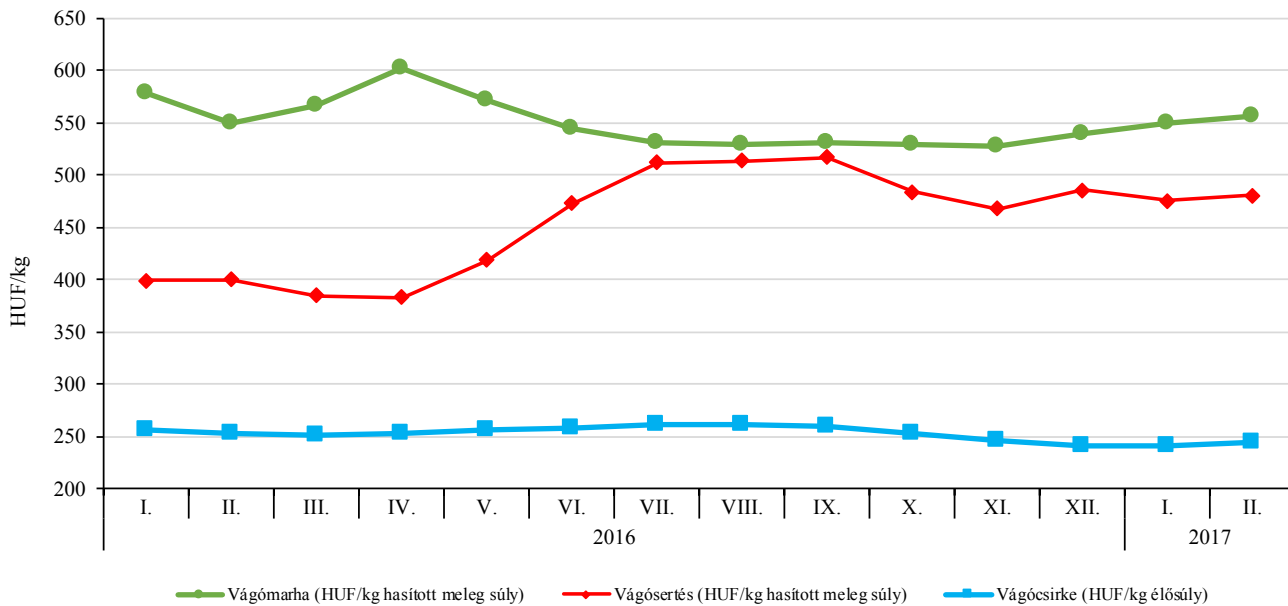
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 769 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2017 februárjában, 1 százalékkal csökkent az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén ára 2 százalékkal, a vágóüsző 8 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2016. február	2017. január	2017. február	2017. február/ 2016. február (százalék)	2017. február/ 2017. január (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	400	475	480	120,1	101,0
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	549	549	555	101,1	101,2
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	252	241	245	97,1	101,6
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	391	381	381	97,4	100,0
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	783	772	708	90,4	91,7

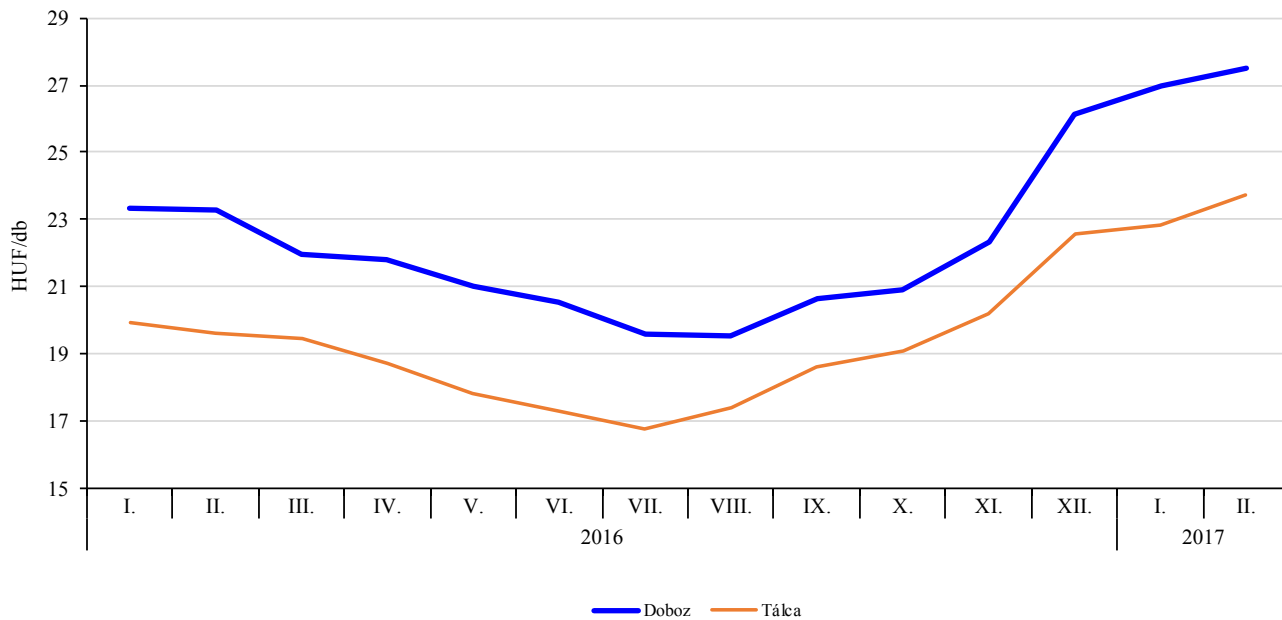
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2016–2017)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2016–2017)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** országos termelői átlagára 91,92 forint/kilogramm volt 2017 februárjában. A zsírtartalom 0,11 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,06 százalékpontos csökkenése és az alapár 1 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 1 százalékkal emelkedett februárban a januárhoz képest, és 21 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása februárban az előző havinál 8 százalékkal, az előző év azonos hónapjánál pedig 4 százalékkal volt több.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2016. 47. – 2017. 11. hét közötti időszakban 16 százalékkal 37 euró/100 kilogrammra csökkent. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 97,16 forint/kilogramm volt 2017 februárjában, az előző havinhoz viszonyítva 5 százalékkal csökkent, a 2016. februárit viszont 47 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 4 százalékkal csökkent februárban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 2 százalékkal több, míg a feldolgozók 14 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele csaknem kétszerese volt a feldolgozókéénak a vizsgált hónapban.

A KSH adatai szerint Magyarország szarvasmarhaállománya 2 százalékkal, ezen belül a tehének 3 százalékkal nőtt, míg az előhási üszöké 4 százalékkal csökkent 2016. december elsején az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehének 55 százalékat a tejhasznú (208 ezer egyed), 36 százalékat a húshasznú (137 ezer egyed), 9 százalékat a kettős hasznosítású (34 ezer egyed) fajták adták. A húshasznú tehének száma egy

év alatt 17 százalékkal nőtt, a tejhasznúaké stagnált, míg a kettős hasznosításúaké 19 százalékkal csökkent. A tejhasznú tehénállomány 81 százalékat a gazdasági szervezetek (169 ezer egyed), 19 százalékat az egyéni gazdaságok (40 ezer egyed) tartották. A gazdasági szervezetek tejhasznú tehénállománya egy év alatt 4 százalékkal csökkent, ugyanakkor az egyéni gazdaságoké 20 százalékkal nőtt.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 3 százalékkal, az import 7 százalékkal nőtt 2016-ban az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 23 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és 28 százalékkal romlott 2016-ban az előző évihez képest. A nyerstej exportja 23 százalékkal emelkedett 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A nyerstej exportjának 84 százalékat a teljes tej tette ki, amelynek külpiazi értékesítése 21 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. A sajt és túró termékcsoport importja 17, az exportja 21 százalékkal emelkedett a fenti összehasonlításban. A dobozos tej behozatala 31 százalékkal csökkent, míg a kivitele 19 százalékkal nőtt 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej behozatalának 87 százalékat a félzsíros tej tette ki, ami 34 százalékkal csökkent egy év alatt. A savanyított tejtermékek beszállítása 18 százalékkal, a kivitele pedig 64 százalékkal nőtt egy év alatt. A vaj és vajkrém behozatala 4 százalékkal, a kivitele 37 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó importja és az exportja egyaránt 1 százalékkal csökkent 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2016. február	2017. január	2017. február	HUF/kg	
				2017. február/ 2016. február (százalék)	2017. február/ 2017. január (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	76,21	91,22	91,92	120,62	100,77
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	66,28	102,80	97,16	146,60	94,51
Azonnali (spot) piaci ár Verona	93,66	118,98	117,23	125,17	98,53
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	87,61	116,67	114,92	131,17	98,50

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a belföldi töltendő paprika kilogrammos és darabos kiszérésben, kétféle mérettartományban volt jelen a 11. héten: a 30-70 milliméter méretűt 830 forint/kilogramm és 83 forint/darab, a 70 milliméter felettit 1000 forint/kilogramm és 113 forint/darab leggyakoribb termelői áron értékesítették.

A belpiaci fokhagyma ára 1400 forint/kilogramm volt a megfigyelt héten, ami 22 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbi árat. A kínai és a spanyolországi fokhagyma hasonló áron volt jelen a kínálatban.

A hazai sóska 750 forint/kilogramm ára 34 százalékkal, a spenót 400 forint/kilogramm ára 18 százalékkal múlta felül a 11. héten az előző év azonos hetében jellemzőt.

A hónapos retek 210 forint/csomó, a sörretek 255 forint/csomó, a jégcsapretek 280 forint/kilogramm, valamint a fekete retek 140 forint/kilogramm termelői ára magasabb volt, mint a 2016. 11. heti átlagár. Az olaszországi hónapos retek 125, a sörretek 345 forint/csomó áron volt jelen a Budapesti Nagybani Piacon, ami lényegesen magasabb az elmúlt évinél.

A belpiaci almafajták leggyakoribb termelői ára 185-270 forint/kilogramm között változott a 11. héten. Átlagáruk 3 százalékkal felülmúlta az elmúlt év ugyanezen hetében mértet. Az Idared fajtát kínálták a legalacsonyabb, a Starking fajtát a legmagasabb áron. A külpiaci választékban Olaszországból, Ausztriából, Szlovéniából és Lengyelországból beszállított almát kínáltak, kilogrammos és darabos kiszérésben egyaránt.

A hazai körtefajták közül az Alexander/Bosc kobak és a Packham's Triumph szerepelt a felhozatalban a megfigyelt héten.

A *KSH* adatai szerint Magyarország **fejessaláta**-behozatala 82 százalékkal (2,03 ezer tonnára) emelkedett 2016-ban az egy évvel korábbihoz képest. A legnagyobb beszállító Spanyolország volt, ahonnan 671 tonna fejes saláta érkezett. A kivitel 21 százalékkal 1,97 ezer tonnára nőtt – elsősorban Románia felé – ugyanebben az összehasonlításban. Magyarország fejessaláta-exportjának értéke 713 millió forint, az import értéke 559 millió forint volt 2016-ban. A fejes saláta külkereskedelmi egyenlege pozitív volt, de 153 millió forintra csökkent az előző évihez képest.

A többi salátaféle (a fejes saláta kivételével) exportból származó bevétele 3,44 milliárd forint, az import értéke 3,56 milliárd forint volt 2016-ban, emiatt a többi salátaféle külkereskedelmi egyenlege negatívra változott és a passzívum 119 millió forintot ért el. A volumet tekintve az egyenleg negatív volt, a behozatal 2 százalékkal (11,38 ezer tonnára) emelkedett 2016-ban. A legnagyobb beszállító Spanyolország volt, ahonnan 6,36 ezer tonna salátát importáltunk. A kivitel 2 százalékkal 4,82 ezer tonnára nőtt 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A legnagyobb célpiacok Románia és Ausztria volt, e két országba együttesen a kiszállított mennyiség 78 százaléka (3,78 ezer tonna) került 2016-ban.

A Budapesti Nagybani Piac a belföldi fejes saláta termelői ára 19 százalékkal volt magasabb 2017 1–11. hetében 2016 azonos időszakához viszonyítva.

Az importból származó fejes saláta nagykereskedelmi ára 40 százalékkal, a jégcsalátáé 77 százalékkal emelkedett 2017 1–11. hetében az előző év azonos periódusához viszonyítva.

A vizsgált budapesti fogyasztói piacokon a fejes saláta fogyasztói ára átlagosan 300-400 forint/darab között alakult a megfigyelt időszakban.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2016. 1-11. hét	2017. 1-11. hét	HUF/kg
			2017. 1-11. hét/ 2016. 1-11. hét (százalék)
Burgonya	121	126	104,1
Vöröshagyma	119	74	62,1
Fejes káposzta	118	80	67,7
Sárgarépa	133	107	80,4
Petrezselyemgyökér	442	395	89,3
Alma	195	186	95,3

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelenek értéke 8037 millió eurót, behozatalának értéke 5160 millió eurót tett ki 2016-ban, az agrár-külkereskedelem aktívuma 2878 millió euró, 180 millió euróval kisebb volt, mint 2015-ben. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportvolumene 1,4, az importé 6,8 százalékkal bővült 2016-ban, exportárindexe 0,2 százalékkal emelkedett, az importárindex 0,5 százalékkal mérséklődött, tehát a cserearány mérsékelten javult 2016-ban.

A 24 mezőgazdasági és élelmiszeripari árucsoport közül 14 exportértéke emelkedett 2016-ban az előző évhez viszonyítva. Az ital, szesz, ecet (KN22) árucsoport árbevétele 93 millió euróval nőtt, mivel az etilalkohol értéke közel 60 millió euróval emelkedett. Az olajos mag, takarmány (KN12) exportárbevétele 70 millió euróval nőtt, főleg a repcekivitel bővülése révén. A húsfélék (KN02) exportértéke 57 millió euróval, az élő állat (KN01) és a húskészítmény (KN16) értéke 30-30 millió euróval nőtt.

Erősen csökkent a gabonafélék (KN10) exportértéke (197 millió euróval) a kukoricaexport visszaesése miatt. Az állati takarmány kivitele 23 millió euróval, a gyümölcsféléké 16 millió euróval, a malomipari termékeké 13 millió euróval maradt el a 2015. évi szinttől. A további árucsoportok esetében a csökkenés mértéke 6 millió euró alatt volt.

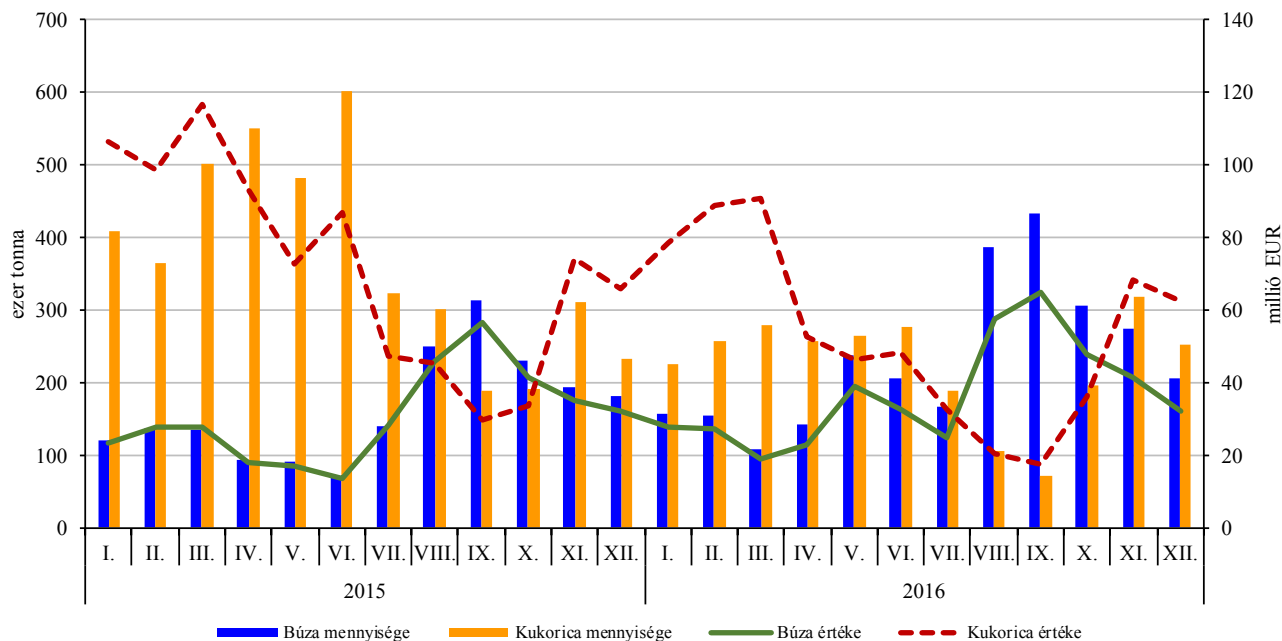
Importoldalón a 24-ből 18 mezőgazdasági és élelmiszeripari árucsoport importértéke emelkedett 2016-ban 2015-höz viszonyítva. A húsfélék importértéke 61 millió euróval nőtt, mert a sertéshús-behozatal az előző évi értéket 53 millió euróval meghaladta. A cukor, cukorárak (KN17) importértéke 42 millió euróval, a cukrászati termékek (KN19) és az olajos mag, takarmány (KN12) importértéke egyaránt 27 millió euróval, a különböző ehető élelmiszer-készítményeké (KN21) 26 millió euróval emelkedett. Legnagyobb mértékben a gabonafélék (-37 millió euró), valamint az állati takarmányok (KN23) (-30 millió euró) importértéke csökkent 2016-ban.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január–december (millió EUR)	2016. január–december (millió EUR)	Változás (százalék)	2015. január–december (millió EUR)	2016. január–december (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 742	1 819	104,4	987	1 076	109,0
Élő sertés	48	50	104,8	85	94	110,6
Sertéshús	319	328	103,0	219	272	124,0
Baromfihús	518	554	107,0	55	60	109,2
Tej	134	117	87,2	58	44	76,2
II. áruosztály: Növényi termékek	2 525	2 388	94,6	1 214	1 261	103,8
Búza	367	439	119,5	43	42	98,0
Kukorica	871	643	73,9	123	93	75,6
Repce	176	229	130,0	38	48	125,9
Napraforgó	202	218	108,1	114	112	99,1
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	478	473	99,0	213	228	106,9
Napraforgómag-olaj	383	392	102,4	23	21	91,1
Margarin	7	7	94,0	59	60	101,4
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	3 169	3 358	106,0	2 441	2 595	106,3
Nád- és répacukor	40	41	103,5	108	141	130,8
Csokoládé	147	161	109,5	199	214	107,6
Állati takarmánykészítmény	608	586	96,4	192	189	98,1
Összesen	7 913	8 037	101,6	4 855	5 160	106,3

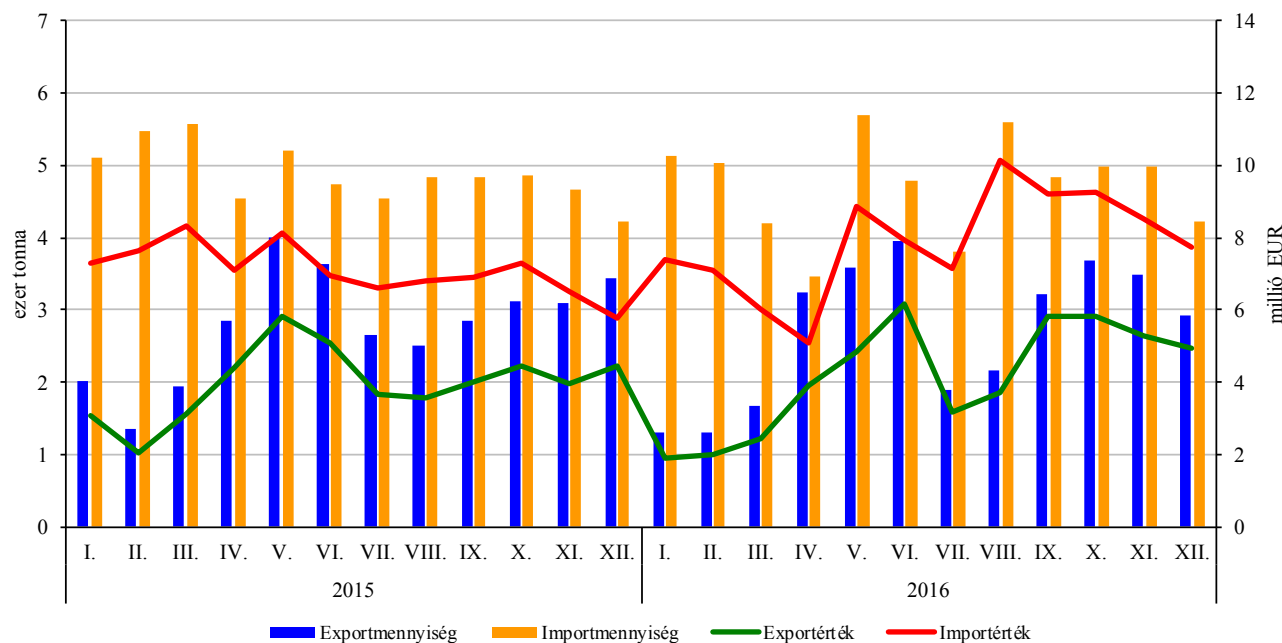
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Február végén a nappali fagyok megszűnése után az általunk megfigyelt műtrágyafélék és talajfertőtlenítő szerek iránt megnövekedett kereslet alapján a gazdák megkezdtek a tavaszi talaj-előkészítő munkálatokat. Az elmúlt néhány évbeli tendencia alapján a nitrogén alapműtrágyák közül az ammónium-nitrát (AN) helyett egyre inkább a mézszammon-salétromot (MAS) használják a termelők. A korábbi 1:4 arány (AN:MAS) napjainkban 1:10 arányhoz közeledik a MAS javára. 2016 februárjában 1 tonna ammónium-nitrát értékesítési ára 90 ezer forint, míg a MAS-é 76 ezer forint körül alakult, ehhez képest az idei év februárjában az árak mintegy 10 százalékkal alacsonyabbak. 2016. őszén a fenti két termék tonnánkénti ára lecsökkent 83 ezer, illetve 70 ezer forintra, ám azóta szép lassan kúsznak felfelé az árak. Az őszi vetésű növények esetében a kálium-klorid felhasználása fokozódott a vegetatív növekedés elősegítése céljából. Az őszi káposztarepce állományban fagykárokat jelentettek néhány megyében. Az összetett műtrágyák forgalma a tavalyi év azonos időszakának felel

meg. Növényvédő szerek közül elsősorban a gyomirtó szerek iránt volt élénkebb a kereslet, a melegedő időjárás kedvezett a gyomok elszaporodásához. Az őszi vetésű kultúrákban megjelentek a gombás fertőzések első jelei is, ezért a gazdáknak meg kellett kezdeniük az ellenük való védekezést (Cherokee). Az őszi kalászosokban a rovar kártevők nyomai is fellelhetőek voltak, de a felhasznált szerek mennyisége alapján elterjedésük még nem számottevő. Az értékesítési árak a tavalyi év azonos időszakához képest emelkedtek, kivéve a Pulsar 40, amelynek átlagára 20 százalékkal csökkent.

A mezőgazdasági gépforgalom 2016-ban nemcsak Magyarországon, hanem Európa szerte is visszaesett az előző évhez képest. A gépforgalmat hazánkban az elérhető pályázati támogatások erősen befolyásolják. A magyar gépkereskedelem 2016-ban 11 százalékkal visszaesett 2015-höz képest. A gazdálkodók 2016-ban 127 milliárd forint értékben vásároltak mezőgazdasági gépeket.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2017. január	2017. február	2017. február/ 2017. január (százalék)	2017. február/ 2016. február (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	69 917	77 235	110,5	91,3
Mészammon-salétrom (MAS)	54 494	66 359	121,8	89,3
Szuperfoszfát (P18-20,5)
Kálium-klorid (K60)	94 252	90 044	95,5	85,4
MAP (NP 11:52)	128 490	136 161	106,0	83,2
NPK (15:15:15)	83 406	86 300	103,5	73,1
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Gombaölő szerek				
Cherokee 5 liter	-	25 071	-	-
Pictor SC 1 liter	-	...	-	...
Tango Star 5 liter	-	...	-	...
Vitavax 2000 20 liter
Rovarölő szerek				
Biscaya 3 liter	...	15 151	...	113,1
Force 1,5 G 20 kg	...	2 004	...	101,3
Karate Zeon 5 CS 1 liter	...	12 631	...	-
Nurelle-D 50/500 EC 1 liter
Gyomirtó szerek				
Gardoprim Plus Gold 20 liter	...	3 354
Laudis 5 liter	...	7 873	...	114,5
Lumax SE 5 liter	-	...	-	...
Monsoon 5 liter	-	-	-	-
Pulsar 40 5 liter	...	9 477	...	78,9
Reglone Air 5 liter	-	-	-	-
Roundup Mega 20 liter
Wing-P 10 liter	...	3 045

Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági gépberuházások szintje 2016-ban csökkent Magyarországon, és ugyancsak visszaesés történt a világ és az európai mezőgép-kereskedelemben is. Magyarországon a mezőgazdasági gépek piacára erős ingadozás jellemző, mivel a géppiac alakulásában az egyik legjelentősebb tényező az európai uniós támogatások elérhetősége. A magyar mezőgazdasági géppiac 11 százalékkal csökkent 2016-ban, az év közben tapasztalható gyengébb kereslet után az év végi felfutásnak köszönhetően a gazdálkodók 127 milliárd forint értékben vásároltak mezőgazdasági gépeket.

Az alkatrészek értékesítése viszont az elmúlt években lassú, de folyamatos emelkedést mutat, 2016. évi értéke 5 százalékkal haladta meg az előző évit, és nagyobb volt a korábbi évek árbevételénél is. A gazdálkodók 42 milliárd forintot fordítottak alkatrészekre 2016-ban.

A mintegy 140 mezőgép-forgalmazó és -gyártó eladási jelentése alapján készült statisztikai felmérés szerint a mezőgazdasági gépforgalmat meghatározó erőgépekben belül a traktorpiac 18 százalékkal, a kombájnpiac 15 százalékkal csökkent, ugyanakkor a gépforgalmazás volumene egyes munkagépváltozatoknál jelentősen nőtt.

A mezőgazdasági gépberuházások értékének 61 százalékát az erőgépek adták 2016-ban. A teljes értékesí-

tésen belül a traktorok 37 százalékos, a gabonakombájnok 18 százalékos arányt képviseltek. Ez 2279 traktor eladását jelentette tavaly, míg 2015-ben 2777 új mezőgazdasági traktort értékesítettek. A traktorok esetében a csökkenés azonban nem minden teljesítménykategóriát érintett. Az erőgépeknél egyre keresettebbek a nagyobb teljesítményű gépek. Bár a legnagyobb számban vásárolt traktorok teljesítménye 67–103 kW közé esik, az elmúlt években nőtt a 235 kW feletti traktorok értékesítése, ezekből 2009-ben 55, míg 2016-ban 116 darabot adtak el. A gabonakombájn traktorok után a második legjelentősebb értékű gépcsoport, amelynek piaca 15 százalékkal csökkent 2016-ban, 314 arató-cséplő gép talált gazdára az egy évvel korábbi 371 darabbal szemben. Az értékesített kombájnok 75 százaléka a 300 LE fölötti teljesítménykategóriába tartozott. Az értékesítési trend egyértelmű, a növekedés a felső teljesítménykategóriánál tapasztalható. A munkagépek terén főleg az állattartással foglalkozók számára nélkülözhetetlen szalastakarmány-betakarítókból több mint másfélszer annyit adtak el, mint egy évvel korábban. Bálázókból 43 százalékkal értékesítettek többet, mint az előző évben. A talajművelő gépek forgalma 7 százalékkal, a vető- és ültetőgépeké 15 százalékkal, a műtrágyaszórók piaca 8 százalékkal csökkent 2016-ban, míg a növényvédő gépek iránti kereslet 32 százalékkal esett vissza.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2014. év (darab)	2015. év (darab)	2016. év (darab)	2016. év/ 2015. év (százalék)
Kerekes traktorok	3 737	2 777	2 279	82,1
Gabonakombájnok	264	371	314	84,6
Önjáró rakodók	630	375	338	90,1
Szárzúzó	697	629	752	119,6
Ágyekék és váltvaforogató ekék	554	681	697	102,3
Tárcsás talajművelők	652	662	663	100,2
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	449	625	544	87,0
Hagyományos sorvető gépek (mechanikus és pneumatikus gabonavető gépek)	293	294	306	104,1
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	491	447	270	60,4
Szilárdműtrágya-szóró gépek	693	976	898	92,0
Szántóföldi permetezőgépek	574	639	582	91,1
Kukoricacső-törő adapter	180	198	154	77,8
Napraforgó-betakarító adapter	157	159	179	112,6
Fűkaszák	1 241	702	1 008	143,6
Hengeres bálázók	592	256	378	147,7

^{a)} Használtgép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

Forrás: AKI ASIR

A műtrágya-forgalmazók 1,6 millió tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2016-ban, az értékesített mennyiség 5,1 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. A műtrágyaárak átlagosan 11,3 százalékkal csökkentek, így a műtrágya-értékesítés nettó árbevétele 128 milliárd forint volt, 6,1 százalékkal kisebb a 2015. évi értéknél.

A mezőgazdasági termelők által 2016-ban vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 554 ezer tonna volt. A nitrogénhatóanyag-tartalom 2,0, a foszforhatóanyag-tartalom 12,0, a kálium pedig 21,9 százalékkal több volt, mint a bázis-időszakban. Az NPK-hatóanyagok aránya 2016-ban 66:16:18, a nitrogénfelhasználás aránya mérséklődött, a káliumé erősödött.

Természetes súlyban vizsgálva 2016-ban közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 1 millió 565 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 1 millió 182 ezer tonna egykomponensű, 383 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az elmúlt öt év átlagához viszonyítva a teljes műtrágya-értékesítés volumene 16 százalékkal nőtt 2016-ban. Az egykomponensű nitrogén 14, az egykomponensű foszforműtrágyák 19, az egykomponensű káliumértékesítés 48 százalékkal, az összetett műtrágyák forgalma 18 százalékkal emelkedett 2016-ban a 2011–2015-ös évek átlagához mérten.

Az előző évekhez hasonlóan a legnagyobb kereslet a mészammon-salétrom (MAS) iránt volt 2016-ban.

A teljes műtrágyaforgalom 46 százalékát a MAS tette ki, több mint 715 ezer tonnát adtak el belőle.

A második legnépszerűbb termék, az ammónium-nitrát (104 ezer tonna) a teljes műtrágya-értékesítés

6,7 százalékát fedte le. A 18–20,5 százalékos hatóanyag-tartalmú szuperfoszfát iránti kereslet mindössze két és fél ezer tonna volt, a káliumklorid-eladás pedig alig haladta meg az 53 ezer tonnát. Az NPK 15-15-15-ös összetétel 66 ezer tonnás mennyisége a teljes műtrágya-értékesítés 4,2 százalékát fedte le, de az eladott összetett műtrágyák majd ötödét (17 százalékát) ez a szer tette ki. További jelentős mennyiségben értékesített összetétel volt még 2015-ben az NPK 8-24-24 (53 ezer tonna) és az NP 12-52 (MAP) (34 ezer tonna). Az NPK 8-24-24 3,4, a MAP 2,2 százalékkal részesedett a teljes műtrágyaeladásból.

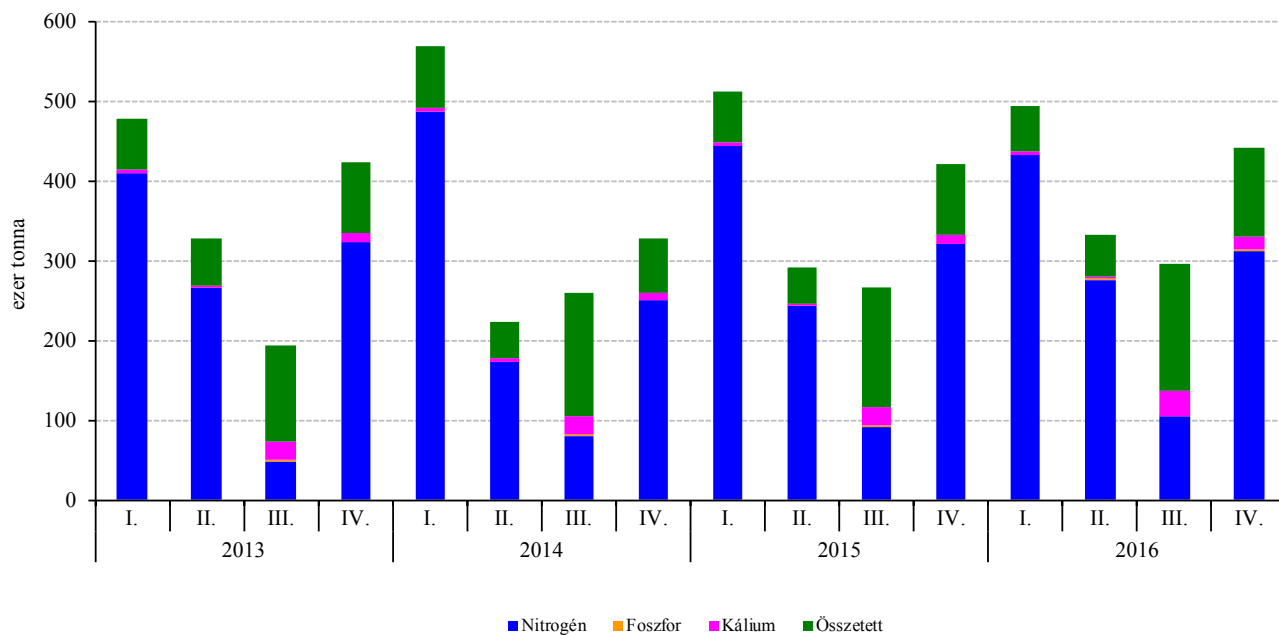
A műtrágyaárak a 2015. évi emelkedés után 2016 mindegyik negyedében csökkentek az előző év azonos negyedéhez képest. Az árak a 2010–2011-es évek szintjére estek. A monoammónium-foszfát (MAP) tonnánkénti ára 2016-ban az első negyedévi 146 ezer forintról 124 ezerre esett az év végére, míg egy évvel korábban folyamatosan emelkedett. Az NPK 15-15-15 az utolsó negyedévben 12 százalékkal volt olcsóbb, mint az elsőben, amikor átlagosan 112 ezer forint volt az ára. A kálium-klorid ára 13 százalékkal mérséklődött az év során, de az utolsó negyedévben már nem csökkent tovább. A szuperfoszfát ára volt a legstabilabb 2016-ban, csak 7 százalékkal mérséklődött. A 27 százalékos nitrogéntartalmú mészammon-salétrom (MAS, CAN, pétisó stb.) ára 2016-ban a 2010-es szintre esett. A MAS értékesítési ára a forgalmazóknál 2011 óta jellemzően 70-80 ezer forint volt tonnánként. 2016-ban is erről a szintről (73 ezer Ft/tonna) indult, de a harmadik és negyedik negyedévben 53 ezer forint körül alakult az átlagár.

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2015. I–IV. negyedév		2016. I–IV. negyedév		2016./2015. év	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	1 142 201	89 208	1 182 061	81 347	103,5	91,2
ebből: nitrogén	1 098 379	84 651	1 123 223	75 963	102,3	89,7
foszfor	2 999	314	4 639	414	154,7	131,8
kálium	40 823	4 243	54 199	4 969	132,8	117,1
Összetett műtrágyák összesen	347 245	45 465	382 687	44 296	110,2	97,4
NPK műtrágyák összesen	1 489 446	134 673	1 564 748	125 642	105,1	93,3

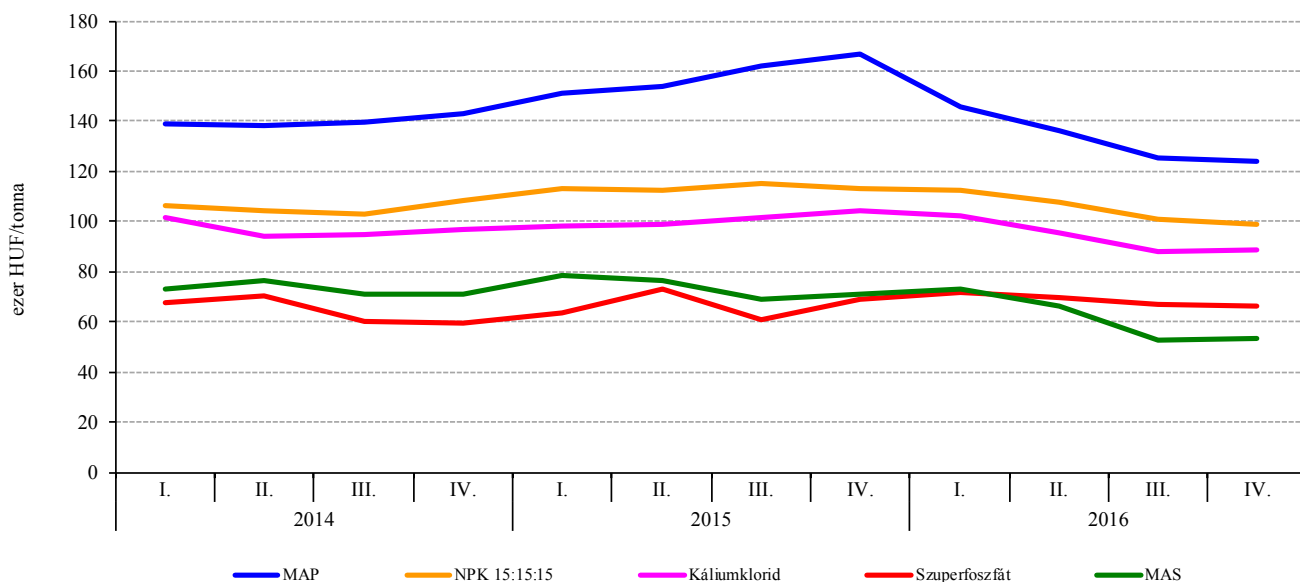
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2013–2016)

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2014–2016)

Forrás: AKI ASIR

